

Be'Ezrat HaShem Inc

הרב אפרים כחלון שליט"א

www.BeEzratHaShem.org

יתנחם על שעבר שנאמר "כי אחרי שובי נחמתי" (ירמיה לא, יח), ויעיד עליו יודע תעלומות שלא ישוב לזה החטא לעולם. עכ"ל.

ד ואמנם המעיין בדברי הרמב"ם יראה שלא זכר ש'ר מכל הני מעלות שכתבו הפוסקים בש"ץ דכתב רמב"ם (בפרק ח מהלכות תפילה ונשיאת כפים הלכה יא) וז"ל, אין ממנין שליח ציבור אלא גדול שבציבור בחכמתו ובמעשיו, ואם היה זקן הרי זה משובח ביותר. ע"כ. והרוצה להיחנק יתלה באילן גדול הוא מני"ר הרמב"ם ויאמר שמזה שלא כתב לכל המעלות, משמע שגם לא צריך שיהיה ביתו ריקם מעבירה, ואפילו שאינו הגון יכול להיות שליח ציבור. ואליבא דאמת זה אינו, שהגם שלא כתב הרמב"ם מעלות אלו שכתבו שאר הפוסקים מ"מ הא כתב שאין ממנין ש"ץ אלא הגדול שבציבור. ובדאי שאדם זה שבכל תהלוכותיו יום יום מתנהג כדרך החופשיים לא נקרא הגדול שבציבור בחכמתו ובמעשיו. והדבר פשוט שגם לדעת הרמב"ם צריך שיהיה בעל מעשים טובים כיום. ומ"מ לפי"ד נפיק קולא שהגם שיצא עליו שם רע בילדותו כל שחזר בתשובה ופרש מדרכו הרעה לא דנים אותו אלא באשר הוא שם, משא"כ לטור ושאר הפוסקים דס"ל שאחד מהתנאים לש"ץ צריך שלא יצא עליו שם רע בילדותו. וז"כ בשו"ת הרא"ם לרבי אליהו מזרחי (סימן פח) ע"ש. וע"ע בשו"ת תורת חיים למהר"ש (ח"ג סימן א) בתשובת מוהר"ר יהושע חנדאלי. ויש שהקילו טפי בדעת הטור דמהני ליה תשובה על העבר אף אם יצא עליו שם רע בילדותו עיין בשו"ת מהר"ש לניאדו החדשות (סימן כא) והביא שכ"ד מהרשד"ם כפי הנראה מתשובותיו (באו"ח סימן לב, וביו"ד סימן קיג). ע"ש.

ה ומהשתא יש לומר, דלא זו בלבד שיש להעבירו שלא יהיה בעל קורא קבוע בבית הכנסת, אלא שגם אם ירצה לקרוא באופן עראי פעם בכמה זמן לא יתנו לו. ודבר זה יש ללמוד ממה שכתב המהרש"ל בתשובה (סימן כ) דש"ץ שאינו הגון שהוא רשע היינו אפילו בארעי אסור למנותו. וכן משמע דהא דנתנה עלי בקולה אפילו בארעי קאמר מאחר שהקב"ה שונא אותו ואינו רוצה שיורידהו לפניו **אין חילוק בין קבוע לארעי**. עכ"ד. ודון מינה ואוקי באתרין.

ו ודע ידידי, שכבר היה כן לעולמים בזמן הרא"ש אביו של הטור לפני כשבע מאות שנה מתמרמר על זה וכתב בתשובה (כלל ד סימן כב), נתרעמתי כי חזני הארץ הזאת הם להנאתם, לשמוע קול ערב, ואפילו הוא **רשע גמור אינן חוששין**, רק שיהיה נעים זמירות, והקב"ה אומר "נתנה עלי בקולה על כן שנאתיה". ע"כ. והמעין בספרי הפוסקים יראה שעל עבירות קלות מעבירה זו כבר כתבו הפוסקים להעביר הש"ץ. צא ולמד ממה שהביא הכל בו (סימן קמז) וז"ל, לרב יצחק בן יעקב אלפס"י - ש"ץ שעושה דברים שאינם הגונים כגון **שמוציא מפיו דברי נבלות וכיוצא בזה כגון שמרנן בשירי העורב** (שירי עגבים) **ממחין בידו שלא לעשות כן ואם אינו שומע מסלקין אותו**, ועליו ועל כמותו נאמר "נתנה עלי בקולה על כן שנאתיה". ע"כ. הא קמן בשביל דבר קל בעיני הבריות לרנן בשירי העורב אמרינן דראוי לסלקו, כל שכן במיקל באיסור חמור זה שנשא אשה ספק גויה דמחלל את יהדותו וכהונתו. ועיין בשו"ת תורת חיים למהר"ש (ח"ג סימן א) בתשובת מוהר"ר יהושע חנדאלי - שכתב לפסול ש"ץ שיצאו עליו שמועות ועדויות מעיני פריצות, וכתב, שכיון שכיום הוא סוחר בין נסך ראוי להעבירו עליו ורשע מיקרי אחר ההתראה. ע"כ. גם בשו"ת אגרות משה (חאו"ח ח"ג סימן יג ד"ה ובדבר בעל) כתב - ובדבר בעל תפלה שהתפלל איזו שנים בביהכ"נ בלא מחיצה אם היה בביהכ"נ קונסרבטיבי שאין מודים בהאיסור כלל, **אסור לקבלו לבעל תפלה אם לא ידוע ששב בלבב שלם**, ואם היה בבית הכנסת ארתודוקסי שמודים בהאיסור אך שמ"מ עוברין, ליכא איסור שיהיה בעל תפלה אם יקבל עליו שלא יתפלל יותר בביהכ"נ בלא מחיצה. ע"כ. גם בשו"ת יחווה דעת למרן הראש"ל הגר"ע יוסף זצ"ל (ח"א סימן נב) ישב על מדוכה זו, והביא למ"ש בשו"ת דברי מלכיאל (ח"ה סימן